

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Met het ontwerp van decreet wordt het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door de Vlaamse Belastingdienst voorzien. Dit betekent dat entiteiten op wie het principe van overheidsbrede invordering van toepassing wordt verklaard een beroep kunnen doen op de diensten van de Vlaamse Belastingdienst voor de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen. Door de mogelijkheid te creëren om de invorderingsexpertise te centraliseren en schaalgrootte te creëren binnen één entiteit en de dienstverlening ter beschikking te stellen van andere entiteiten wordt de efficiëntie, effectiviteit en uniformiteit substantieel verhoogd.

Binnen het systeem van de overheidsbrede invordering wordt vervolgens het 'comply or explain'-principe toegepast op de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen. Dit principe houdt in dat deze entiteiten de invorderingsprocedures via de Vlaamse Belastingdienst moeten laten verlopen of anders moeten verantwoorden waarom ze dit niet (kunnen) doen.

Dit ontwerp van decreet beoogt ook de centralisatie van de regelgeving inzake de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door de Vlaamse Belastingdienst.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

- Beleidsveld: Budgettair beleid
- Inhoudelijk Structuurelement: Budgettair beleid
- Beleidsdoelstelling: In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 is de ambitie opgenomen om 'een grondige efficiëntie-oefening uit te voeren op alle entiteiten van de Vlaamse overheid waarbij we onze leidend ambtenaren responsabiliseren en focussen op onze kerntaken'. Het creëren van de mogelijkheid van een overheidsbrede invordering van niet-

fiscale schuldvorderingen door VLABEL kadert binnen deze beleidsdoelstelling van de Vlaamse Regering.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp van decreet werd onderworpen aan:

- het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2023/107 van 23 maart 2023;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 28 maart 2023;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid van 24 april 2023.

Op 28 april 2023 heeft de Vlaamse Regering beslist haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen (VR 2023 2804 DOC.0474/1, DOC.0474/2 en DOC.0474/3).

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed werd gelast over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) en de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) en werd gemachtigd te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

Verder werd de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed gelast over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

In uitvoering van deze beslissing werden de SERV, de VTC, de GBA en de Raad van State gevraagd een advies te willen verlenen bij het hiervoor vermelde voorontwerp van decreet.

Het ontwerp van decreet wordt dan ook na verwerking van voormelde adviezen opnieuw aan de Vlaamse Regering voorgelegd voor een definitieve goedkeuring met het oog op het indienen van een aangepast ontwerp van decreet in het Vlaams Parlement.

1. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Op 22 mei 2023 deelde de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen mee geen advies te verstrekken over het voorontwerp van decreet gezien de beperkte sociaal-economische relevantie.

2. Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) bracht een advies uit op 16 mei 2023, met het nummer 2023/057.

In randnummer 12 stelt de VTC vast geen opmerkingen te hebben bij de rechtvaardigingsgrond van de verwerking van de persoonsgegevens, namelijk een taak van algemeen belang. Concreet betreft het de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de invordering van de toebehoren conform de bepalingen van dit decreet. Een aanpassing of repliek hieromtrent is niet vereist.

In hoofdstuk 3 van het voorontwerp van decreet worden de essentiële elementen van de gegevensverwerking waarnaar de VTC in voetnoot 2 van het advies verwijst, omschreven. De VTC stelt in randnummer 17 vast dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat volgens

de VTC nu nog niet het geval is met betrekking tot de verwerkingsverantwoordelijke. In artikel 20 van het voorontwerp van decreet (artikel 19 van het ontwerp van decreet) wordt echter de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie als verwerkingsverantwoordelijke aangeduid.

Bij dit artikel beveelt de VTC in randnummer 25 aan om in het decreet de verwerkingsverantwoordelijke VLABEL (= de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie) expliciet aan te wijzen, zodat de betrokkenen perfect weten tot wie ze zich moeten richten. Hierop kan gerepliceerd worden dat in het uitvoeringsbesluit VLABEL zal worden aangeduid als de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie voor de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en voor de invordering van de toebehoren. Dit wordt al expliciet omschreven in de memorie van toelichting.

Uit de samenlezing van artikel 20 van het voorontwerp van decreet (artikel 19 van het ontwerp van decreet) en de memorie van toelichting blijkt duidelijk dat VLABEL verwerkingsverantwoordelijke is in het kader van de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren, waardoor de betrokkenen weten tot wie zij zich moeten richten. VLABEL is overeenkomstig het besluit van de Vlaamse regering van 11 juni 2004 tot oprichting van het agentschap Vlaamse Belastingdienst immers bevoegd voor de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen.

Bovendien kunnen in een decreet geen diensten of personeelsleden van de Vlaamse overheid worden aangeduid die met een bepaalde taak worden belast. Overeenkomstig artikel 87, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen beschikt de Vlaamse Regering over een eigen administratie, eigen instellingen en eigen personeel. Die bepaling kent aan de Vlaamse Regering een eigen bevoegdheid toe, waaraan de decreetgever geen afbreuk mag doen.

De VTC stelt in randnummer 18 dat er ook sprake is van persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 van de Algemene Gegevensverordening (verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG) (hierna 'AVG'), namelijk gerechtelijke gegevens en eventueel ook persoonsgegevens als vermeld in artikel 9 AVG als het niet-fiscale invorderingen betreft. Hierop kan gerepliceerd worden dat de in artikel 9 AVG vermelde persoonsgegevens niet van toepassing zijn in het kader van de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. Er kan evenwel niet worden uitgesloten dat VLABEL op geen enkel ogenblik de in artikel 10 AVG vermelde persoonsgegevens verwerkt. In artikel 21 van het voorontwerp van decreet (artikel 20 van het ontwerp van decreet) worden de gerechtelijke gegevens reeds vermeld bij de categorieën van persoonsgegevens die kunnen worden verwerkt in het kader van de toepassing van artikel 18 van dit decreet. In de memorie van toelichting wordt toegevoegd en verduidelijkt dat onder gerechtelijke gegevens ook strafrechtelijke gegevens worden bedoeld.

In randnummer 19 geeft de VTC mee dat de bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 en 10 AVG strengere beveiligingsmaatregelen behoeven. VLABEL zal het nodige doen opdat de verplichtingen voortkomende uit de AVG worden nageleefd. De specificering van beveiligingsmaatregelen moet evenwel in principe niet in de wetgeving worden opgenomen (cf. *infra*). Daarnaast stelt de VTC in randnummer 20 dat andere maatregelen kunnen worden geformuleerd op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling. Bovendien is de VTC in randnummer 27 van mening dat het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling verplicht zal zijn. De gegevensbeschermingseffectbeoordeling wordt op advies van de Data Protection Officer van VLABEL opgemaakt.

De VTC verwijst in randnummer 21 naar de doeleinden, meer bepaald om de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en om de invordering van de toebehoren te kunnen verzekeren. In randnummer 23 bevestigt de VTC dat deze doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn. Een aanpassing of repliek hieromtrent is niet vereist.

De VTC bespreekt in randnummers 32-40 de categorieën van persoonsgegevens.

In randnummer 33 wijst de VTC op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de

minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer. Dit behoeft geen aanpassing, noch repliek.

Aan de opmerking in randnummer 34, m.b.t. de persoonlijke identificatiegegevens bij de categorieën van persoonsgegevens die kunnen worden verwerkt in het kader van de toepassing van artikel 18 van dit decreet, wordt tegemoetgekomen door in de memorie van toelichting het woord “achternaam” te vervangen door “naam”. Het gebruik van het woord “naam” is een correct begrip.

De aanbeveling van de VTC in randnummer 38 om de categorie van persoonsgegevens “leef- en consumptiegewoonten” te vervangen door “eigendom van onroerend goed” wordt niet gevolgd. Situaties zoals vruchtgebruik van een onroerend goed en rechten in onroerende goederen in het buitenland die in het kader van de onderzoeksbevoegdheden kunnen worden verwerkt, lijken hier niet onder te vallen, waardoor de categorie “eigendom van onroerend goed” te beperkt zou zijn wat de formulering betreft. Om deze redenen is het aangewezen om de categorie “leef- en consumptiegewoonten” te behouden. Er wordt opgemerkt dat de Raad van State ook een opmerking heeft gemaakt m.b.t. deze categorie van persoonsgegevens (cf. *infra*).

In randnummers 41-43 bespreekt de VTC de categorieën van ontvangers. Op de opmerking in randnummer 43 om in artikel 23, §2, van het voorontwerp van decreet (artikel 22, §2, van het ontwerp van decreet) te voorzien dat de derde de persoonsgegevens dient te vernietigen na de tijd die nodig is voor de uitvoering van de gevraagde handelingen kan gerepliceerd worden als volgt. Artikel 23, §2, van het voorontwerp van decreet (artikel 22, §2, van het ontwerp van decreet) bepaalt uitdrukkelijk dat de derde alleen over de beoogde persoonsgegevens mag beschikken gedurende de tijd die nodig is voor de uitvoering van de gevraagde handelingen. Hieruit volgt dat de derde niet langer dan nodig over deze persoonsgegevens beschikt. Bijgevolg dient het ontwerp van decreet op dit punt niet te worden aangepast. In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat de derde niet langer dan nodig over de persoonsgegevens beschikt.

In randnummer 44 wijst de VTC erop dat de toegang tot de gevraagde persoonsgegevens alleen kan worden opengesteld voor de taken en het werkgebied waarvoor elke medewerker bevoegd is. Een aanpassing of repliek hieromtrent is niet vereist.

In randnummer 45 verwijst de VTC naar de toepasselijke regelgeving in verband met het afsluiten van protocollen voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Een aanpassing hieromtrent is niet vereist.

De VTC formuleert in randnummers 47-50 geen opmerkingen bij de bewaartermijn voor de persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de toepassing van artikel 18 van dit decreet (artikel 24 van het voorontwerp van decreet – artikel 23 van het ontwerp van decreet) en bij de delegatie aan de Vlaamse Regering (artikel 25 van het voorontwerp van decreet – artikel 24 van het ontwerp van decreet).

In randnummer 52 stelt de VTC vast dat het voorontwerp van decreet geen bepalingen bevat voor de juistheid van de persoonsgegevens en de VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt. VLABEL zal het nodige doen opdat de verplichtingen voortkomende uit artikel 5.1.d AVG worden nageleefd.

De VTC stelt in randnummer 54 dat het aanbevolen is om het ontwerp aan te vullen met de door de AVG verplichte vermeldingen in de communicatie met de burger. De verwerkingsverantwoordelijke zal worden aangeduid in het uitvoeringsbesluit. Op deze manier weet de betrokkene tot wie hij zich moet richten voor de uitoefening van zijn rechten. VLABEL zal het nodige doen opdat de verplichtingen voortkomende uit de AVG worden nageleefd. De informatie zal samen met de rechten van de burger en diens mogelijkheid om hierover vragen te stellen, worden opgenomen in de privacy-verklaring. Bovendien is het vanuit legistisch standpunt niet wenselijk om regelgeving (meer bepaald uit de AVG) te herhalen in deze regelgeving, aangezien de Verordening rechtstreeks doorwerkt in de nationale rechtsorde.

In randnummers 55-59 wijst de VTC op een aantal beveiligingsmaatregelen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. In eerdere adviezen van de VTC wordt reeds opgemerkt dat de specificering van de maatregelen in principe niet in de wetgeving moet worden opgenomen (het advies wetgeving VTC nr. 2020/09 van 24 maart 2020, het advies wetgeving VTC nr. 2021/98 van 14 december 2021 en het advies wetgeving VTC nr. 2022/055 van 14 juni 2022). Bijgevolg wordt het ontwerp van decreet op dit punt niet aangepast. In de gegevensbeschermingseffectbeoordeling worden de risico's opgenomen en hoe deze risico's kunnen worden beperkt, waaronder extra beveiligingsmaatregelen voor de gerechtelijke gegevens (andere dan strafrechtelijke procedures) en de gerechtelijke gegevens (strafrechtelijke gegevens). In een protocol of in de toekomst eender welke andere vorm van afsprakenkader worden de beveiligingsmaatregelen die worden getroffen vermeld.

3. Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit

Op 12 juni 2023 deelde de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) per e-mail mee dat de GBA op de zitting van 9 juni 2023 heeft beslist om voor het voorgelegd voorontwerp van decreet te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten.

Er werden geen aanpassingen aan de principiële goedgekeurde tekst doorgevoerd naar aanleiding van dit advies.

4. Advies van de Raad van State

De Raad van State bracht op 22 december 2023 een advies uit, met het nummer 74.065/1.

In randnummer 3 stelt de Raad van State dat de draagwijdte van het begrip "niet-fiscale schuldvorderingen" zoals gedefinieerd in artikel 2, 2°, van het voorontwerp van decreet niet duidelijk is en minstens vatbaar is voor een verschillende uitlegging. De Raad van State adviseert om, in het geval hierover een definitie in het ontwerp van decreet wordt opgenomen, een meer en beter uitgewerkte omschrijving te voorzien waarbij de omschrijving van het begrip "niet-fiscale schuldvorderingen" in artikel 2, §1, 8°, van het federale Wetboek van 13 april 2019 van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen gebeurlijk als inspiratiebron kan dienen. Om aan de opmerking van de Raad van State tegemoet te komen wordt de definitie van het begrip "niet-fiscale schuldvorderingen" aangepast in artikel 2, 2°, van het ontwerp van decreet. In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat elke fiscale heffing niet onder de definitie van niet-fiscale schuldvorderingen valt.

Volgens de Raad van State kan overeenkomstig artikel 3, eerste lid, van het voorontwerp van decreet een overheidsinstantie er zelf over beslissen of zij toepassing wenst te maken van het ontworpen decreet. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de decreetgever het toepassingsgebied vastlegt. De overheidsinstantie die onder het 'comply or explain'-principe valt, kan daarbij beslissen om de bepalingen van het decreet niet toe te passen. Elke overheidsinstantie kent hierbij best de aard van haar eigen niet-fiscale schuldvorderingen en is op die manier het best geplaatst om te beslissen om de bepalingen van het decreet niet toe te passen.

De opmerking van de Raad van State in randnummer 4 om in verband met het toepassingsgebied een meer uitgewerkte decretale basis op te nemen waarbij desgevallend in een minimale tussenkomst van de Vlaamse Regering wordt voorzien (bv. om een lijst van overheidsinstanties waarop de ontworpen regeling wordt toegepast vast te stellen), wordt niet gevolgd. Deze opmerking gaat in tegen de doelstelling die met de nieuwe regelgeving beoogd wordt, namelijk het vermijden dat de regelgeving telkens moet worden aangepast bijvoorbeeld bij een nieuw opgericht agentschap, bij een naamswijziging of in het geval van een fusie. Daarnaast zijn er nog andere decreten (bv. het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019) waarbij de overheidsinstanties die onder het toepassingsgebied vallen niet in een lijst worden vastgesteld. Het besluit van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie omvat onder meer een overzicht van het departement en de agentschappen per

beleidsdomein. Er wordt ook verwezen naar het organisatieregister (“Wegwijs organisatie”; <https://wegwijs.vlaanderen.be/#/organisations>).

De Raad van State is van oordeel dat de regeling in artikel 3 van het voorontwerp van decreet op gespannen voet staat met het rechtszekerheidsbeginsel omdat niet wordt bepaald of en hoe zal blijken dat een overheidsinstantie er al dan niet voor heeft gekozen om met VLABEL samen te werken voor de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en voor de invordering van de toebehoren. Artikel 3 wordt in het ontwerp van decreet aangepast. Er wordt geopteerd om het artikel 3 onder te verdelen in 2 paragrafen. De inhoud van artikel 3 van het voorontwerp van decreet vormt paragraaf 1. De nieuwe paragraaf 2, 1°, bepaalt dat de overheidsinstanties die de bepalingen van het decreet toepassen worden bekendgemaakt op de website van VLABEL (= de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie). Ingevolge de nieuwe paragraaf 2 wordt het rechtszekerheidsbeginsel gerespecteerd aangezien derden er kennis van kunnen nemen dat de overheidsinstanties die samenwerken met VLABEL aan de hand van een geactualiseerd overzicht worden bekendgemaakt op de website van VLABEL. Doordat het een geactualiseerd overzicht zal zijn, wordt tegemoetgekomen aan de opmerking van de Raad van State. Dit is naar analogie met de toepassing van artikel 7 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

De Raad van State stelt zich de vraag of het de bedoeling is dat effectief alle schuldvorderingen in aanmerking komen voor de ontworpen regeling, inclusief die welke betrekking hebben op het privaat domein van de overheidsinstanties. De overheidsinstanties die onder het toepassingsgebied van de overheidsbrede invordering vallen, kunnen voor alle of enkele van hun onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren een samenwerking aangaan met VLABEL. De departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen zullen in het geval zij geen samenwerking willen of kunnen aangaan met VLABEL voor alle of bepaalde onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren dit moeten verantwoorden. Dit wordt verduidelijkt in paragraaf 1 van artikel 3 van het ontwerp van decreet. In de nieuwe paragraaf 2, 2°, van artikel 3 van het ontwerp van decreet wordt bepaald dat de niet-fiscale schuldvorderingen die worden geïnd of teruggevorderd door de overheidsinstanties die de bepalingen van dit decreet toepassen en die worden ingevorderd door VLABEL eveneens zullen worden bekendgemaakt op de website van VLABEL. Er worden geen beperkingen opgelegd wat de aard van de niet-fiscale schuldvordering betreft. De niet-fiscale schuldvorderingen die betrekking hebben op het privaat domein van de overheidsinstanties vallen dus ook onder de ontworpen regeling. De Raad van State verwijst in voetnoot 9 naar het arrest van het Grondwettelijk Hof van 18 mei 2017 nr. 62/2017, B.7.2 en stelt de vraag of daar sprake kan zijn van een mogelijk bevoegdheidsprobleem. Hierop kan gerepliceerd worden dat het Grondwettelijk Hof in het aangehaalde arrest heeft geoordeeld dat de autonomie die bij artikel 6, §1, VIII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna ‘BWHI’) aan de gewesten is toegekend, geen betekenis zou hebben indien een verschil in behandeling tussen adressaten van, enerzijds, federale regels en, anderzijds, gewestelijke regels in analoge aangelegenheden, als zodanig strijdig zou worden geacht met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Deze redenering van het Grondwettelijk Hof inzake artikel 6, §1, VIII, BWHI met betrekking tot de ondergeschikte besturen, kan eveneens worden gevolgd ten aanzien van de andere gewestaangelegenheden en de gemeenschapsaangelegenheden. De opmerking van de Raad van State dat het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel mogelijks in het gedrang komt, wordt hierna besproken (cf. *infra*).

De Raad van State stelt dat sommige delegatiebepalingen in dermate algemene bewoordingen geredigeerd zijn dat de draagwijdte ervan onduidelijk is of dat de vraag kan worden gesteld hoe deze delegatiebepalingen zich verhouden tot wat al in het voorontwerp van decreet wordt geregeld. Deze bepalingen zijn nodig om een delegatie aan de Vlaamse Regering te voorzien om nadere regels over de invordering of over de verwerking van persoonsgegevens uit te werken. In randnummer 5.1 tot en met randnummer 5.8 formuleert de Raad van State opmerkingen over de delegatiebepalingen. Hierop wordt het volgende gerepliceerd:

- Zoals de Raad van State in randnummer 5.1 suggereert wordt artikel 7 van het ontwerp van decreet verduidelijkt door de woorden “en kan de regels bepalen voor de invordering” te vervangen door de woorden “en kan de nadere regels bepalen voor de invordering”. De

- opmerking van de Raad van State om de term “modaliteiten” het best te vervangen door “nadere regels” wordt gevolgd en de memorie van toelichting wordt aangepast.
- De Raad van State oordeelt in randnummer 5.2 dat de delegatiebepaling van artikel 8, §2, van het voorontwerp van decreet moet worden gespecificeerd. De betrokken bepaling wordt aangepast en de memorie van toelichting wordt verduidelijkt. De rechtstreekse vervolging is gericht tegen de schuldenaar. Er wordt geen afbreuk gedaan aan de middelen tot tenuitvoerlegging die kunnen worden toegepast ten aanzien van de schuldenaar (bv. het uitvoerend beslag op roerende goederen) en die opgenomen zijn in het Gerechtelijk Wetboek. Het Gerechtelijk Wetboek wordt als suppletief recht toegepast. Het is niet uitgesloten dat in het kader van een verdere optimalisatie van het invorderingsproces, de Vlaamse Regering in de toekomst zal beslissen om in het uitvoeringsbesluit af te wijken van het Gerechtelijk Wetboek. In de mate dat in het uitvoeringsbesluit bepalingen worden opgenomen die een afwijking inhouden op het Gerechtelijk Wetboek, kan die afwijking verantwoord worden op basis van een analoge redenering zoals uitgewerkt is bij de repliek op het advies van de Raad van State over artikel 9 van het voorontwerp van decreet (zie volgend punt).
 - De Raad van State stelt in randnummer 5.3 vast dat in de delegatiebepaling van artikel 9, tweede lid, van het voorontwerp van decreet niet specifiek een rechtsgrond kan worden gezien voor de toepassing van het vereenvoudigd derdenbeslag en dat het niet duidelijk is welke de “regels” over de onrechtstreekse vervolging zijn. Hierop kan gerepliceerd worden dat het vereenvoudigd derdenbeslag onder de onrechtstreekse vervolging valt. Het gaat om een vervolging ten aanzien van een derde. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de wijze van de onrechtstreekse vervolging te regelen. De mogelijkheid om gebruik te maken van de procedure van vereenvoudigd derdenbeslag met aangetekende brieven en het elektronisch vereenvoudigd derdenbeslag (door middel van een procedure waarbij informatietechnieken worden gebruikt) is reeds voorzien in artikel 3.10.3.3.1 van het besluit Vlaamse Codex Fiscaliteit van 20 december 2013 (hierna ‘BVCF’), in artikel 2*bis* van het BVR niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en in artikel 2/1 van het BVR niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest. De vraag of de Vlaamse decreetgever een eigen regeling kan voorzien met betrekking tot de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen werd in het verleden door de Raad van State positief beantwoord (*Parl.St.* VI.Parl. 1994-1995, nr. 655/1, p. 18 en *Parl.St.* VI.Parl. 1994-1995, nr. 656/1, p. 18). Het creëren van een eigen invorderingsinstrument kan als een onderdeel van de taak van algemeen belang, namelijk de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de invordering van de toebehoren overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, worden beschouwd. Het invoeren van deze invorderingsmaatregel is vereist om het gewenste beleid op een doeltreffende wijze te voeren. Voor zover nodig, kan er hiervoor ook een beroep worden gedaan op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 BWHI). In het kader van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen is het noodzakelijk dat de kosten die met invorderingsmaatregelen gepaard gaan doelmatig zijn. De kosten die verband houden met het vereenvoudigd derdenbeslag zijn zeer beperkt. In het Gerechtelijk Wetboek wordt het uitvoerend beslag onder derden door middel van een gerechtsdeurwaardersexploot geregeld. Het derdenbeslag leent zich tot een gedifferentieerde regeling en het vereenvoudigd derdenbeslag is gelijkaardig aan het derdenbeslag dat is uitgewerkt in de federale regelgeving (artikel 21 van het Wetboek van 13 april 2019 van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen). De weerslag van het vereenvoudigd derdenbeslag op de bevoegdheid van de federale overheid is slechts marginaal. Het verzet tegen het beslag door de schuldenaar gebeurt bij aangetekende brief. De verzetmogelijkheid bij aangetekende brief wordt ook voorzien in artikel 21 van het Wetboek van 13 april 2019 van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en is hiermee evenredig. De Raad van State heeft in haar advies 38.670/2/V van 25 juli 2005, randnummer 5, bij een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging, voor wat betreft het vereenvoudigd beslag onder derden, van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 een verwijzing gemaakt naar de wijze om bijvoorbeeld via aangetekende brief verzet aan te tekenen tegen het beslag. Uit het voormelde advies kan worden afgeleid dat hiervoor dus niet altijd een gerechtelijke procedure conform het gemeen

recht vereist is. In bepaalde gevallen, waaronder voormeld verzet tegen het beslag door de schuldenaar, zal het uitvoerend beslag onder derden alsnog moeten worden uitgevoerd door middel van een gerechtsdeurwaardersexploot op de wijze bepaald in artikel 1539 tot 1544 van het Gerechtelijk Wetboek (cf. artikel 3.10.3.3.2 BVCF).

De delegatiebepaling van artikel 9, tweede lid, van het voorontwerp van decreet wijkt niet af van de delegatiebepaling die wordt voorzien in artikel 2, vijfde lid, 1°, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en in artikel 2, vijfde lid, 1°, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest.

De Raad van State oordeelde reeds eerder dat voormelde bepalingen de vereiste rechtsgrond vormen voor de regeling van de onrechtstreekse vervolging (advies 60.915/3 van 2 maart 2017, randnummer 4.2, en advies 62.071/3 van 28 september 2017, randnummer 2). Het door de Raad van State in voetnoot 11 aangehaalde advies 63.343/3 van 17 mei 2018 doet hieraan geen afbreuk. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de onderzoeksbevoegdheden decretaal worden verankerd in artikel 11 van het voorontwerp van decreet.

- Om aan de opmerking van de Raad van State in randnummer 5.4 tegemoet te komen wordt artikel 10 van het voorontwerp van decreet aangepast. Het begrip invorderingskosten en het begrip kosten van de rechtstreekse en onrechtstreekse vervolgingen hebben in de context van het decreet geen verschil in betekenis.
- In randnummer 5.5 stelt de Raad van State dat de delegatiebepaling van artikel 11, §2, van het voorontwerp van decreet te ruim en te onbepaald is. Daarnaast doet de bepaling volgens de Raad van State de vraag rijzen hoe zij zich verhoudt tot het bepaalde in artikel 11, §1, van het voorontwerp van decreet, waarin de onderzoeksbevoegdheden vrij gedetailleerd worden opgesomd met verwijzing naar bepalingen van de Vlaamse Codex Fiscaliteit.
Hierop kan gerepliceerd worden dat de aangelegenheden die krachtens de Grondwet voorbehouden worden aan de decreetgever steeds in het decreet geregeld worden. Bij de bedoelde delegatiebepaling wordt voorzien dat de Vlaamse Regering in een uitvoeringsbesluit regels kan bepalen in het kader van de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden. De Vlaamse Regering kan bijvoorbeeld gemachtigd worden om de regels te bepalen omtrent de legitimatiekaart waarmee de bevoegde personeelsleden van VLABEL, die worden aangesteld door de Vlaamse Regering, zich steeds dienen te legitimeren bij het uitoefenen van specifieke controletaken. In het uitvoeringsbesluit kan uiteraard geen afbreuk worden gedaan aan de onderzoeksbevoegdheden die decretaal moeten worden geregeld en die worden voorzien in artikel 11, §1, van het voorontwerp van decreet. Artikel 11, §2, van het ontwerp van decreet wordt wel verder afgebakend in die zin dat de woorden “de regels bepalen voor de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden” worden vervangen door de woorden “de nadere regels bepalen voor de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden”.
- In randnummer 5.6 merkt de Raad van State op dat het niet duidelijk is welke bijkomende regels de Vlaamse Regering nog kan vaststellen betreffende het beroepsgeheim en de geheimhoudingsplicht. Volgens de Raad van State moet de delegatiebepaling van artikel 14 van het voorontwerp van decreet ofwel worden afgebakend ofwel, indien deze overbodig is, moet deze uit het voorontwerp van decreet worden weggelaten.
Op dit moment is er inderdaad geen behoefte dat de Vlaamse Regering bijkomende regels zal vaststellen inzake het beroepsgeheim en de geheimhoudingsplicht. Om die reden wordt de opmerking van de Raad van State gevolgd en wordt artikel 14 in het ontwerp van decreet en de daarbij horende toelichting in de memorie van toelichting weggelaten.
- In overeenstemming met de opmerking van de Raad van State in randnummer 5.7 worden in artikel 17 van het ontwerp van decreet (voordien artikel 18 van het voorontwerp van decreet) de woorden “kan de regels vaststellen voor de betalingsmodaliteiten” vervangen door de woorden “kan de nadere regels en de voorwaarden vaststellen voor de betalingsmodaliteiten”.
- De opmerking van de Raad van State in randnummer 5.8 wordt gevolgd. In artikel 24 van het ontwerp van decreet (voordien artikel 25 van het voorontwerp van decreet) worden de woorden “kan de regels bepalen voor de verwerking van persoonsgegevens” vervangen door de woorden “kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van persoonsgegevens”.

In randnummer 6 verwijst de Raad van State naar het grondwettelijk gewaarborgde beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Dezelfde regels verzetten er zich overigens tegen dat categorieën van personen, die zich in wezenlijk verschillende situaties bevinden, op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de ontworpen maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen. Het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

Zoals de Raad van State zelf aangeeft berust het verschil in behandeling tussen de actoren vermeld in artikel 3 van het voorontwerp van decreet en de private dienstverleners op een objectief criterium, namelijk de aard van de schuldeiser. De Raad van State licht toe dat het criterium pertinent moet zijn in het licht van de doelstelling om een eenvoudige procedure voor de inning van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen ter beschikking te stellen. Zoals in de memorie van toelichting reeds wordt uiteengezet is het de bedoeling om via de ontworpen regeling dure, omslachtige en tijdrovende procedures te vermijden, zodat dit kostenbesparend werkt voor de Vlaamse overheid. De Raad van State stelt vast dat dit een legitieme doelstelling lijkt te zijn en verwijst hiervoor naar het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 62/2017 van 18 mei 2017, B.7.1-B.7.2. Voor zover het echter gaat om overheden, optredend als private actoren, maakt de Raad van State de opmerking dat het voordeel van afwijkende of vereenvoudigde procedureregels zou worden toegekend zonder dat daarvoor een op het algemeen belang toegespitste verantwoording zou bestaan (voetnoot 9 van het advies van de Raad van State). Zoals reeds toegelicht vallen de niet-fiscale schuldvorderingen die betrekking hebben op het privaat domein ook onder de toepassing van de bepalingen van dit decreet. Hierbij dient evenwel benadrukt te worden dat dezelfde aangehaalde argumenten blijven gelden indien het om schuldvorderingen met betrekking tot het privaat domein gaat. Er is een objectief criterium van onderscheid, namelijk de aard van de schuldeiser. Er is eveneens een legitieme doelstelling, namelijk een efficiënte, effectieve en uniforme manier van invorderen van niet-fiscale schuldvorderingen, zodat dit kostenbesparend werkt voor de Vlaamse overheid. Deze argumenten staan los van de aard van de schuldvordering. Bovendien is, ook na de invoering van het nieuw goederenrecht, het onderscheid tussen het publiek en privaat domein van de overheid in de praktijk niet altijd duidelijk te maken (zie onder andere S. De Winter, noot bij Cass. 15 maart 2018, *T.Gem.* 2019/2, p. 87, M. Reynebeau, "Concessies en accessoire opstalrechten – leidraad voor het notariaat", *Not.Fisc.M.* 2020/4, p. 86-109, W. Neven en M. Castelein, "Openbaar domein en domeingoederen in het nieuwe goederenrecht – Verankering zonder definitieve afbakening?" in *Nieuwsbrief Notariaat* 2021, nr. 3, p. 1-6). Naargelang schuldvorderingen betrekking hebben op het publiek dan wel het privaat domein van de overheid, kan dit leiden tot problemen en discussies over de te volgen invorderingsprocedure. Dit heeft een inefficiënte invordering tot gevolg, wat net het tegenovergestelde is van de doelstelling die beoogd wordt met de ontworpen regeling. Dergelijke problemen worden vermeden door binnen VLABEL met één duidelijke invorderingsprocedure te werken, ongeacht of de niet-fiscale schuldvorderingen betrekking hebben op het publiek of het privaat domein.

Aangezien de ontworpen regeling ook betrekking heeft op het privaat domein van de betrokken overheidsinstanties, moet in navolging van het advies van de Raad van State worden verantwoord waarom op dat punt niet alle overheidsinstanties, inclusief de overheidsinstanties die niet opteren voor de toepassing van de ontworpen regeling, op eenzelfde manier worden behandeld.

De verschillende behandeling tussen de overheidsinstanties naargelang zij al dan niet toepassing maken van de bepalingen van de ontworpen regeling geldt echter niet alleen voor de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen die betrekking hebben op het privaat domein, maar geldt eveneens voor de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen met betrekking tot het publiek domein. Er wordt benadrukt dat het niet onevenredig is en het een legitieme keuze van de decreetgever is, wanneer zij stappen vooruit wil zetten in de centralisatie van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen, om dit eerst te doen met de overheidsinstanties die hier vragende partij voor zijn

en dat de afbakening van het toepassingsgebied wordt gemaakt vanuit het oogpunt van de types van overheidsinstanties die op dit moment samenwerken met VLABEL.

Daarnaast is voor de overheidsinstanties die onder het toepassingsgebied van de overheidsbrede invordering vallen, de samenwerking met VLABEL niet dwingend. In de memorie van toelichting bij artikel 3 van het voorontwerp van decreet werd toegelicht dat met het oog op meer uniformiteit, efficiëntie en effectiviteit op het vlak van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen binnen de Vlaamse overheid het redelijk is om het 'comply or explain'-principe toe te passen op de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid. Het 'comply or explain'-principe houdt in dat deze entiteiten de invorderingsprocedures via VLABEL moeten laten verlopen of anders moeten verantwoorden waarom ze dit niet (kunnen) doen. Het is dan ook een logisch gevolg van de ontworpen regeling dat er bepaalde overheidsinstanties niet zullen samenwerken met VLABEL voor de invordering van alle of enkele van hun niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren. Elke overheidsinstantie kent hierbij best de aard van haar eigen niet-fiscale schuldvorderingen en is op die manier het best geplaatst om te beslissen om al dan niet mee in te stappen in het systeem van de overheidsbrede invordering door VLABEL. De overheidsinstantie kan bijvoorbeeld van het gemeen recht afwijkende invorderingsmogelijkheden die decretaal werden voorzien, toepassen. Gelet op het feit dat de overheidsinstantie deze keuze zelf maakt, is het verschil in behandeling niet onevenredig. Voor de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen die onder het 'comply or explain'-principe vallen, is de voorziene 'explain' een waarborg dat zij bepaalde beweegredenen dienen te hebben waarom zij niet willen of kunnen samenwerken met VLABEL.

Tot slot moet er volgens de Raad van State over worden gewaakt dat de regeling geen onevenredige beperking van de rechten van schuldenaars inhoudt en dat, voor zover er een ongelijke behandeling in het leven wordt geroepen tussen de schuldenaars al naargelang de invordering van hun niet-fiscale schulden al dan niet gebeurt met toepassing van de bepalingen van het ontworpen decreet, daarvoor een objectieve en redelijke verantwoording kan worden gegeven. Als de vergelijking wordt gemaakt tussen de categorie van personen die onder de ontworpen regeling vallen en de categorie van personen die onder het gerechtelijk recht vallen, dient hierbij vooreerst te worden vastgesteld dat zij zich in wezenlijk verschillende situaties bevinden. Gelet daarop is een onderscheiden behandeling reeds verantwoord. De eerste categorie betreft immers uitsluitend schuldenaren van de overheid waarbij de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren wordt toevertrouwd aan VLABEL. Hierbij kan worden opgemerkt dat ook het huidige decreet en besluit niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en het huidige decreet en besluit niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest vandaag ook reeds bepalingen voorzien die een van het gerechtelijk recht afwijkende regeling bevatten (bv. het creëren van een uitvoerbare titel, namelijk het dwangschrift of het leggen van een vereenvoudigd derdenbeslag). Er kan in deze context ook worden verwezen naar het gerechtelijk recht afwijkend instrumentarium in het federale Wetboek van 13 april 2019 van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en naar de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 (hierna 'VCF') en de BVCF voor de invordering van fiscale schuldvorderingen.

Voor zover de twee categorieën (schuldenaars bij de overheid van niet-fiscale schuldvorderingen onderworpen aan de ontworpen regeling en schuldenaars onderworpen aan het gerechtelijk recht) zich toch in een gelijke situatie bevinden (bv. omwille van de niet-fiscale aard van de schuldvordering) dient vastgesteld te worden dat er een redelijke verantwoording is voor het gemaakte onderscheid. Wat betreft het beoogde doel is het duidelijk dat door het creëren van de mogelijkheid van een overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL dit zal leiden tot een efficiëntere en effectievere invordering. In die zin lijkt het gemaakte onderscheid (kijken naar de hoedanigheid van de schuldeiser, veeleer dan naar de aard van de schuldvordering om de ontworpen regeling toe te passen) te verantwoorden in het licht van het doel van de ontworpen regeling. Bovendien komt het uiteraard aan de schuldeisers zelf toe om de wijze van invordering van hun niet-fiscale schuldvorderingen te bepalen. Schuldeisers hebben immers ook de keuze om te opteren voor bijvoorbeeld roerend beslag, onroerend beslag, bewarende maatregelen,.... Overeenkomstig artikel 7 en 8 van de Hypotheekwet (thans artikel 3.35 en 3.36 van het Burgerlijk Wetboek) staat de schuldenaar met zijn volledige vermogen in om zijn verbintenissen na te leven en heeft de schuldeiser de vrije keuze van de goederen die hij wenst uit te winnen (E. Dirix, *Beslag*, APR, Kluwer, 2018, nr. 34, 50, 125,

482 en 774). Op dezelfde manier hebben de overheidsinstanties die de bepalingen van dit decreet kunnen toepassen de mogelijkheid om al dan niet samen te werken met VLABEL. Uiteindelijk zal de evenredigheid van de ontworpen regeling ook moeten worden beoordeeld samen met het uitvoeringsbesluit dat nog zal moeten worden goedgekeurd. De grondwettelijke waarborgen voor de bescherming van het privéleven van de schuldenaar in verband met de onderzoeksbevoegdheden die worden geregeld in dit decreet wijken niet af van deze die worden voorzien in de VCF (cf. *infra*) en zijn hiermee evenredig.

In randnummer 7 merkt de Raad van State op dat de aard en de rechtsgevolgen van de melding door de in artikel 3, tweede lid, van het voorontwerp van decreet, bedoelde overheidsinstanties duidelijkheidshalve het best in de tekst van het voorontwerp van decreet tot uitdrukking zouden worden gebracht. Om hieraan tegemoet te komen wordt in paragraaf 1 van artikel 3 van het ontwerp van decreet na het tweede lid een nieuw lid ingevoegd. Daarnaast heeft de Raad van State opgemerkt dat de mogelijkheid van een partiële toepassing van het ontworpen decreet duidelijkheidshalve het best in de tekst van het voorontwerp van decreet tot uitdrukking zou worden gebracht. Deze opmerking werd reeds behandeld (cf. *supra*).

De samenwerking met VLABEL is niet dwingend voor de overheidsinstanties die onder het toepassingsgebied van de overheidsbrede invordering vallen. Ook bij de toepassing van het 'comply or explain'-principe hebben de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen nog steeds de mogelijkheid om geen samenwerking aan te gaan met VLABEL voor de invordering van alle of enkele van hun onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren, mits zij dit verantwoorden. Een schriftelijke melding hiervan is voldoende. Als een departement of een intern verzelfstandigd agentschap niet onderworpen wil of kan worden aan de bepalingen van het decreet voor alle of bepaalde onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren en hiervoor beweegredenen meedeelt, is voldaan aan de 'explain'-vereiste. Zoals reeds toegelicht worden de overheidsinstanties die de bepalingen van het decreet toepassen en de niet-fiscale schuldvorderingen die VLABEL invordert voor rekening van die overheidsinstanties, bekendgemaakt op de website van VLABEL (= de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie). Een departement of intern verzelfstandigd agentschap dat niet met VLABEL samenwerkt, zal niet terug te vinden zijn in het overzicht op de website van VLABEL en hieruit kan worden geconcludeerd dat die overheidsinstantie niet met VLABEL wil of kan samenwerken voor de invordering van alle onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en voor de invordering van de toebehoren. Een departement of intern verzelfstandigd agentschap dat samenwerkt met VLABEL voor bepaalde onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren zal worden bekendgemaakt op de website van VLABEL. De niet-fiscale schuldvorderingen die niet worden opgelijst bij die overheidsinstantie worden niet ingevorderd door VLABEL.

De Raad van State merkt op dat de opdracht die in artikel 3, derde lid, van het voorontwerp van decreet wordt gegeven aan de Vlaamse Regering er in kan bestaan om de "nadere regels" van de betrokken melding te bepalen. Er wordt gevolg gegeven aan deze opmerking door in paragraaf 1, vierde lid, van artikel 3 van het ontwerp van decreet de woorden "bepaalt de regels voor de melding" te vervangen door de woorden "bepaalt de nadere regels voor de melding".

In randnummer 8.1 verwijst de Raad van State naar artikel 4, eerste lid, van het voorontwerp van decreet waarbij de Vlaamse Regering de personeelsleden van de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie aanstelt en hen belast met de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en met de invordering van de toebehoren. Daarnaast verwijst de Raad van State naar de memorie van toelichting waarin wordt toegelicht dat er nog een uitvoeringsbesluit zal worden genomen waarin VLABEL zal worden aangeduid als de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie voor de desbetreffende invorderingen. De Raad van State geeft hierbij een weergave van hetgeen de gemachtigde heeft verklaard. Een aanpassing of repliek hieromtrent is niet vereist.

De Raad van State stelt in randnummer 8.2 dat het aanbevolen is om in artikel 2 van het voorontwerp van decreet een definitie op te nemen van de begrippen "onbetwiste niet-fiscale schuldvorderingen" en "opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen". De opmerking van de Raad van State wordt gevolgd waardoor voormelde begrippen, die reeds toegelicht werden in de memorie van toelichting bij artikel

4 van het voorontwerp van decreet, uitdrukkelijk gedefinieerd worden in artikel 2 van het ontwerp van decreet.

In randnummer 8.3 verwijst de Raad van State naar artikel 4, tweede lid, van het voorontwerp van decreet waarin wordt bepaald dat de betrokken personeelsleden van de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie handelen “voor rekening” van de overheidsinstanties die de bepalingen van het decreet toepassen. De Raad van State geeft hierbij de verduidelijking die de gemachtigde hieromtrent heeft gegeven weer. Zoals de Raad van State suggereert wordt deze verduidelijking in de memorie van toelichting opgenomen.

In randnummer 9 merkt de Raad van State op dat het niet duidelijk is wat in artikel 8, §1, derde lid, van het voorontwerp van decreet precies wordt bedoeld met de verwijzing naar deel V van het Gerechtelijk Wetboek en dat het dwangbevel van een andere aard is dan de titels waarop deel V betrekking heeft. Het dwangbevel is echter een middel van tenuitvoerlegging vermeld in deel V, titel III, van het Gerechtelijk Wetboek. Hieromtrent dient te worden opgemerkt dat ingevolge artikel 8, §1, derde lid, van het voorontwerp van decreet het Gerechtelijk Wetboek expliciet als suppletief recht wordt toegepast. De invordering door middel van een dwangbevel gebeurt door een gerechtsdeurwaarder. De gerechtsdeurwaarder zal geen dwangbevel kunnen betekenen als hij niet in het bezit wordt gesteld van een uitvoerbare titel, zijnde het dwangschrift (artikel 1494 van het Gerechtelijk Wetboek). Bij het opstellen van het dwangbevel zal de gerechtsdeurwaarder ook rekening moeten houden met enkele formaliteiten (bijvoorbeeld overeenkomstig artikel 1500 van het Gerechtelijk Wetboek moet het dwangbevel de woonstkeuze en op straffe van nietigheid de tekst van artikel 1506/1 van het Gerechtelijk Wetboek bevatten). De bepaling wordt verduidelijkt en dit naar analogie met andere decreten (bv. artikel 6.51, derde lid, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 en artikel 63, derde lid, van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen) waarin naar deel V van het Gerechtelijk Wetboek houdende bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging wordt verwezen.

De Raad van State suggereert in randnummer 10 om de zinsnede “zonder de beperkingen”, in artikel 11, §1, tweede lid, van het voorontwerp van decreet nader te verduidelijken in de memorie van toelichting en hieraan wordt tegemoetgekomen.

Volgens de Raad van State bestaat er een onderscheid tussen de onderzoeksbevoegdheden die worden geregeld in het voorontwerp van decreet (niet-fiscale schuldvorderingen) en de onderzoeksbevoegdheden die worden beoogd in de VCF (fiscale schuldvorderingen) en is er een verschil in behandeling op het vlak van de omvang van de grondwettelijke waarborgen voor de bescherming van het privéleven tussen schuldenaars van fiscale schuldvorderingen en schuldenaars van niet-fiscale schuldvorderingen. De Raad van State stelt dat het onderscheid moet worden verantwoord. Hierop kan gerepliceerd worden dat in paragraaf 1, eerste lid, van artikel 11 van het voorontwerp van decreet een verwijzing wordt gemaakt naar de onderzoeksbevoegdheden, vermeld in artikel 3.13.1.2.1 tot en met 3.13.1.2.3, artikel 3.13.1.2.5 en 3.13.1.2.6, artikel 3.13.1.3.1 tot en met 3.13.1.3.6, artikel 3.13.1.4.1 en 3.13.1.4.2 VCF. Artikel 3.13.1.2.6 VCF omvat de regeling van het plaatsbezoek en wordt onverkort toegepast om de vermogenssituatie van de schuldenaar vast te stellen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. De omvang van de grondwettelijke waarborgen voor de bescherming van het privéleven voor schuldenaars van fiscale schuldvorderingen en schuldenaars van niet-fiscale schuldvorderingen is dus gelijk. De zinsnede “zonder de beperkingen” in paragraaf 1, tweede lid, van artikel 11 van het voorontwerp van decreet staat volledig los van de toepassing van artikel 3.13.1.2.6 VCF. Voormelde redenering kan eveneens worden toegepast op de andere aangehaalde artikelen in paragraaf 1, eerste lid, van artikel 11 van het voorontwerp van decreet waarbij bepaalde grondwettelijke waarborgen aan de orde kunnen zijn. Die zinsnede bestaat ook in de VCF, namelijk in artikel 3.13.1.2.7, tweede lid, VCF en de toepassing van paragraaf 1, tweede lid, van artikel 11 van het voorontwerp van decreet situeert zich in het kader van een onderzoek tot het leggen van beslag op een rekening. Paragraaf 1, tweede lid, van artikel 11 van het voorontwerp van decreet verschilt inhoudelijk niet van en beoogt hetzelfde doel als artikel 3.13.1.2.7, tweede lid, VCF. Als er niet wordt gerefereerd naar de onderzoeksbevoegdheden die worden geregeld in de VCF betekent dit dat die bepaling niet geldt in

de context van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen (bv. artikel 3.13.1.2.8, 3.13.1.2.9 en 3.13.1.3.7 VCF).

Om aan de opmerking van de Raad van State in randnummer 11 tegemoet te komen wordt het opschrift van de onderafdeling 2 van afdeling 5 aangepast als volgt: "Onderafdeling 2. Beroepsgeheim en geheimhoudingsplicht".

In randnummer 12 stelt de Raad van State dat er met betrekking tot sommige van de in artikel 21 van het voorontwerp van decreet opgesomde categorieën van persoonsgegevens kan worden betwijfeld of de verwerking ervan wel noodzakelijk is voor het bereiken van de doelstelling zoals omschreven in artikel 19 van het voorontwerp van decreet, bijvoorbeeld voor "de persoonlijke kenmerken" en "de leef- en consumptiegewoonten". De Raad van State adviseert om ofwel de betrokken categorieën nader af te bakenen ofwel in de memorie van toelichting te verduidelijken om welke reden de desbetreffende categorie van persoonsgegevens noodzakelijkerwijze moet worden verwerkt met het oog op het realiseren van de taak van algemeen belang, vermeld in artikel 19 van het voorontwerp van decreet.

Hierop kan gerepliceerd worden dat de verwerkte persoonsgegevens in een specifiek dossier afhankelijk zijn van de concrete stappen tot invordering die worden ondernomen. Als bijvoorbeeld de gerechtsdeurwaarder overgaat tot opmaak van een dwangbevel, zullen er persoonsgegevens uit de categorie van persoonsgegevens "persoonlijke kenmerken" (artikel 20, 4°, van het ontwerp van decreet, dit was voordien artikel 21, 4°, van het voorontwerp van decreet) worden verwerkt. Het gaat hier dan om persoonlijke bijzonderheden waaronder bijvoorbeeld de geboortedatum. Wanneer er bij de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren, gegevens verwerkt worden over het bezit van onroerend goed, zullen er persoonsgegevens verwerkt worden uit de door de Raad van State aangehaalde categorie "de leef- en consumptiegewoonten". Om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State worden de aangehaalde categorieën in respectievelijk artikel 20, 4° en 9°, van het ontwerp van decreet wel nader decretaal afgebakend. Ook uit de categorieën van persoonsgegevens in artikel 20, 6° en 8°, van het ontwerp van decreet kunnen persoonsgegevens worden verwerkt in het kader van de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. De gegevens inzake het beroep en betrekking (artikel 20, 6°) zijn relevant in het kader van het onderzoek voor een mogelijk loonbeslag. De gegevens inzake gebouw- en woningkenmerken (artikel 20, 8°) kunnen bijvoorbeeld worden verwerkt in het kader van het onderzoek voor een mogelijk huurbeslag. Gegevens inzake de samenstelling van het gezin (artikel 20, 7°) kunnen bijvoorbeeld verwerkt worden wanneer de in te vorderen niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren, overeenkomstig de toepasselijke regelgeving van de overheidsinstanties die toepassing maken van de bepalingen van dit decreet, eveneens bij de echtgenoot of partner van de betrokkene kunnen worden ingevorderd, bijvoorbeeld de terugvordering van onverschuldigde betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Ingevolge de opmerking van de Raad van State wordt deze verduidelijking opgenomen in de memorie van toelichting.

De andere categorieën van persoonsgegevens opgenomen in artikel 20 van het ontwerp van decreet zijn reeds voldoende decretaal afgebakend dan wel gemotiveerd in de memorie van toelichting.

In randnummer 13 bij artikel 28 van het voorontwerp van decreet verwijst de Raad van State naar artikel 116 van het op 2 juni 2023 aan de afdeling Wetgeving voorgelegde voorontwerp van decreet 'tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de implementatie van het kaderdecreet Vlaamse Handhaving' dat artikel 13 van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies beoogt te vervangen en waarmee desgevallend zal moeten worden rekening gehouden. Ingevolge het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de implementatie van het kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 dat wijzigingen van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies beoogt (VR 2023 1512 DOC.1823/2TER) is artikel 28 van het voorontwerp van decreet overbodig en wordt deze bepaling geschrapt in het ontwerp van decreet.

Naar aanleiding van voormelde opmerking van de Raad van State werd vastgesteld dat er zich een gelijkaardige problematiek voordoet bij artikel 35 van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging. Dit artikel werd immers opgeheven met ingang van 1 januari 2024. Om die reden is artikel 31 van het voorontwerp van decreet overbodig en wordt dit geschrapt in het ontwerp van decreet.

In overeenstemming met de opmerking van de Raad van State in randnummer 14 wordt de aanvang van artikel 30 van het ontwerp van decreet (voordien artikel 33 van het voorontwerp van decreet) als volgt gewijzigd: "In artikel 79, §3, tweede lid, van het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022, gewijzigd bij het decreet van 31 maart 2023, wordt de zinsnede 'het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren' vervangen door ...".

In randnummer 15 beveelt de Raad van State aan om, met het oog op de duidelijkheid, de bedoeling, die in de memorie van toelichting wordt vermeld, dat de niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren die vóór de inwerkingtreding van het ontworpen decreet ter invordering werden overgemaakt aan de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen, worden afgehandeld volgens de bepalingen die van toepassing waren vóór de datum van inwerkingtreding van het ontworpen decreet, uitdrukkelijk in de tekst van artikel 35 van het voorontwerp van decreet op te nemen. Dit werd dan ook aangepast in artikel 32 van het ontwerp van decreet.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Probleemstelling en omgevingsanalyse

Het voorliggend ontwerp van decreet regelt het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie. Er zal een uitvoeringsbesluit worden opgemaakt waarin de Vlaamse Belastingdienst (hierna 'VLABEL') zal worden aangeduid als de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie.

VLABEL staat op vraag van entiteiten van de Vlaamse overheid (= 'opt in'-principe) al sedert vele jaren in voor de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen, administratieve geldboeten en toebehoren (interessen, invorderingskosten, rechtsplegingsvergoedingen, gerechtskosten en betekeningkosten). Binnen VLABEL wordt die taak toevertrouwd aan een gespecialiseerde dienst, met name de Centrale Invorderingscel ('CIC'). Entiteiten van de Vlaamse overheid kunnen op deze manier gebruik maken van de invorderingsexpertise, de schaalgrootte en de bijzondere invorderingsbevoegdheden van VLABEL.

Entiteiten die geen beroep doen op de diensten van VLABEL staan momenteel zelf in voor de invordering of geven de opdracht tot invordering aan een andere instantie dan VLABEL (bv. de federale overheid). Als de entiteiten zelf instaan voor de invordering, dienen zij voorafgaand aan de invordering meestal een gerechtelijke procedure te voeren om vervolgens een positief vonnis van de rechter als uitvoerbare titel te kunnen gebruiken. Een klassieke gerechtelijke procedure gaat gepaard met een aantal kosten (zie VR 2023 2804 DOC.0474/1 – punt 3.A.1 i.v.m. de budgettaire impact) en is omslachtig en tijdrovend.

Het debiteurenbeheer van de Vlaamse overheid zou dus op een meer uniforme, efficiënte en effectieve wijze kunnen worden georganiseerd. Het creëren van de mogelijkheid van een overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL biedt meer garantie op uniformiteit, efficiëntie en effectiviteit.

Voor de decretale verankering van het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen was nader onderzoek vereist naar de verdere centralisatie van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen bij VLABEL. De bedoeling van dit onderzoek was om een goede inschatting te kunnen maken van de praktische implicaties en mogelijke efficiëntiewinsten van een systeem van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen. De Vlaamse Regering werd ervan in kennis gesteld dat dit onderzoek zal worden uitgevoerd door de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begroting (of zijn administratie) (VR 2022 2801 MED.0029/1). Hierop heeft VLABEL een bevraging gedaan bij de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen (zie ook VR 2023 2804 DOC.0474/1 – punt 3.A.1 i.v.m. de budgettaire impact).

2. Beleidsmaatregelen en doelstelling

Voor de inhoudelijke en procedurele maatregelen wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting in de memorie van toelichting.

Met voorliggend ontwerp van decreet wordt het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voorzien.

Dit betekent dat entiteiten op wie het principe van overheidsbrede invordering van toepassing wordt verklaard een beroep kunnen doen op de diensten van VLABEL voor de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen en toebehoren. Concreet kunnen de volgende entiteiten toepassing maken van de bepalingen van het decreet:

- de Vlaamse administratie, vermeld in artikel I.3, 2°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (bv. de departementen, de IVA's met en zonder rechtspersoonlijkheid, de publiekrechtelijk vormgegeven EVA's en de privaatrechtelijk vormgegeven EVA's. VLABEL is een IVA zonder rechtspersoonlijkheid en valt dus binnen het toepassingsgebied voor de niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren die zij zelf kan innen of terugvorderen.);
- de Vlaamse openbare instellingen die niet behoren tot de Vlaamse administratie, vermeld in artikel I.3, 4°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (bv. het Fonds voor Innoveren en Ondernemen, het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds en het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen);
- de autonome diensten die onder toezicht staan van het Vlaams Parlement, vermeld in artikel I.3, 1°, b), van hetzelfde decreet (bv. de VREG);
- de lokale overheden, vermeld in artikel I.3, 5°, van hetzelfde decreet, belast met de uitoefening van gedelegeerde aangelegenheden (bv. het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Antwerpen vzw en het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Gent vzw);
- de vzw Sociale Dienst voor het Vlaams Overheidspersoneel.

Op deze manier wordt de mogelijkheid gecreëerd om de invorderingsexpertise te centraliseren en schaalgrootte te creëren binnen één gespecialiseerde entiteit, namelijk VLABEL. De aangewezen personeelsleden van VLABEL handelen voor rekening van de entiteiten die toepassing maken van de bepalingen van het decreet. Door de toepassing van een overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL kiest de Vlaamse overheid duidelijk voor een meer uniforme, efficiënte en effectieve manier van invorderen.

Binnen het systeem van de overheidsbrede invordering wordt het 'comply or explain'-principe toegepast op de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid.

Overeenkomstig het 'comply or explain'-principe moeten de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen de invorderingsprocedures in beginsel via VLABEL laten verlopen ('comply'). Als deze entiteiten echter bepaalde beweegredenen hebben waarom zij niet willen of kunnen samenwerken met VLABEL, dienen zij deze schriftelijk mee te delen ('explain').

Behoudens voor de entiteiten die onder het 'comply or explain'-principe vallen, gebeurt de samenwerking tussen VLABEL en de entiteiten die in de voormelde opsomming worden vermeld op vrijwillige basis. Deze entiteiten die voor de invordering van alle of enkele van hun niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren een beroep wensen te doen op de diensten van VLABEL kunnen zelf het initiatief nemen om een samenwerking aan te vragen bij VLABEL (= 'opt in'-principe). Het feit dat die entiteiten reeds uitdrukkelijk vermeld worden in het ontwerp van decreet, heeft als voordeel dat bij een eventuele vrijwillige aansluiting de regelgeving niet dient te worden aangepast. Voor de autonome diensten die onder toezicht staan van het Vlaams Parlement wordt niet geraakt aan hun autonome karakter, doordat de samenwerking vrijwillig en op hun vraag kan worden opgestart. Dit 'opt-in'-principe wordt onder meer ook toegepast op de extern verzelfstandigde agentschappen en de Vlaamse openbare instellingen die niet behoren tot de Vlaamse administratie.

De samenwerking met VLABEL is aldus niet dwingend voor de entiteiten die onder het toepassingsgebied vallen. Ook bij de toepassing van het 'comply or explain'-principe hebben de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen nog steeds de mogelijkheid om geen samenwerking aan te gaan met VLABEL voor de invordering van alle of enkele van hun niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren, mits zij dit verantwoorden.

Er wordt in het ontwerp van decreet voorzien dat op de website van VLABEL een geactualiseerd overzicht wordt bekendgemaakt van de overheidsinstanties die de bepalingen van het decreet toepassen en de niet-fiscale schuldvorderingen die VLABEL invordert voor rekening van die overheidsinstanties.

Dit ontwerp van decreet beoogt eveneens de centralisatie van de regelgeving inzake de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL. Er wordt van de gelegenheid ook gebruik gemaakt om de regelgeving, die momenteel verspreid zit over twee decreten¹ en twee besluiten² (voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest), samen te voegen.

Een samenwerking met VLABEL blijft als voordeel hebben dat VLABEL bij de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren onmiddellijk een uitvoerbare titel, zijnde het dwangschrift, kan creëren, zonder dat hiervoor een gerechtelijke procedure nodig is. Op die manier worden dure, omslachtige en tijdrovende procedures vermeden en werkt dit derhalve kostenbesparend voor de Vlaamse overheid (zie ook VR 2023 2804 DOC.0474/1 – punt 3.A.1 i.v.m. de budgettaire impact).

De invorderingsprocedure bij de schuldenaar kan via een gerechtsdeurwaarder verlopen (rechtstreekse vervolging). Daarnaast kan VLABEL zelf invorderingsmogelijkheden onderzoeken en toepassen. De vervolging ten aanzien van een derde omvat de onrechtstreekse vervolging (zoals beslag bij werkgevers, bij huurders, bij bankinstellingen,...).

Er worden welbepaalde onderzoeksbevoegdheden voorzien in dit ontwerp van decreet. De onderzoeksbevoegdheden hebben tot doel om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van

¹ Het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren en het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren.

² Het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren.

de toebehoren. Het beroepsgeheim is onlosmakelijk verbonden met de onderzoeksbevoegdheden en wordt eveneens geregeld in het ontwerp van decreet.

Er kan geconcludeerd worden dat het principe van overheidsbrede invordering voor de opdrachtgevende entiteiten zowel zekerheid biedt op het vlak van ervaring, inzet en deskundigheid langs de zijde van VLABEL, als op het vlak van expertise en proceseconomische invordering langs de zijde van de gerechtsdeurwaarders waarmee VLABEL samenwerkt.

Er zal nog een uitvoeringsbesluit worden opgemaakt waarbij er nadere regels worden bepaald in verband met de invordering en waarbij de datum van inwerkingtreding van het decreet wordt bepaald.

3. Impactanalyse

Met de voorziene wijziging kiest de Vlaamse overheid duidelijk voor meer uniformiteit inzake haar debiteurenbeheer. De bedoeling is hierbij dat de niet-fiscale schuldvorderingen van de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen, ongeacht het beleidsdomein, op een meer uniforme manier worden ingevorderd. Op deze manier kunnen niet-fiscale schuldvorderingen efficiënter en effectiever worden ingevorderd. De opdracht tot invordering wordt toevertrouwd aan de gespecialiseerde entiteit VLABEL, tenzij het departement of het intern verzelfstandigd agentschap omwille van bepaalde redenen niet wil of kan samenwerken met VLABEL voor de invordering. Tevens worden er welbepaalde onderzoeksbevoegdheden in het ontwerp van decreet geregeld. Voor de entiteiten die heden al samenwerken met VLABEL of voor de entiteiten die onder het toepassingsgebied vallen en die zelf het initiatief kunnen nemen om een samenwerking aan te vragen bij VLABEL zal dit eveneens leiden tot een efficiëntere en effectievere invordering.

Voor de schuldenaar verandert er in principe niets aan het bestaan van de schulden op zich. De schuldenaar is gehouden tot de betaling van zijn schuld. Gezien de schuld niet spontaan wordt betaald is er sprake van een nalatigheid van de schuldenaar en moet de entiteit verder het nodige doen voor de inning of de terugvordering ervan. De ontworpen regeling heeft bijgevolg geen bijzondere impact op een specifieke doelgroep. De schuldenaar heeft bovendien ook baat bij de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL aangezien er bijvoorbeeld minder invorderingskosten zullen worden gemaakt die moeten worden verhaald op de schuldenaar of door de mogelijkheid om een spreading of uitstel van betaling aan te vragen.

De versterkte centralisatie van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen bij VLABEL heeft bijgevolg niet alleen voor de betrokken entiteiten, maar ook voor de schuldenaar een kostenbesparend effect. Als de voorziene wijziging een maatschappelijke impact heeft, dan is dit een positieve impact.

De aanpassing heeft geen impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel (cf. *supra*).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor een gedetailleerde bespreking wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting in de memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor dit punt kan worden verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2023 2804 DOC.0474/1 – punt 3.A).

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voor dit punt kan worden verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2023 2804 DOC.0474/1 – punt 3.C).

Zoals in voormelde nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet wordt vermeld, kan de toename van het aantal invorderingsdossiers ingevolge het creëren van de mogelijkheid van een overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen worden opgevangen binnen de door VLABEL gevraagde en door de Vlaamse Regering goedgekeurde personeelsuitbreiding van VLABEL (VR 2022 0212 DOC.1326/1BIS). Hierbij dient nogmaals benadrukt te worden dat het personeelsluik opnieuw zal moeten worden bekeken indien het aantal dossiers voor invordering nog significant meer zou toenemen. In dat geval zal dan verder het nodige moeten worden gedaan om, ter gelegenheid van de eerstvolgende begrotingsronde de nodige kredieten inzake personeels-, werkings- en investeringskosten over te hevelen van de aangeslotenen in functie van de gestegen werklast per aangeslotene. (hiervoor wordt het aantal dossiers 2023 als ijkpunt genomen). Tevens zal dan het personeelsbestand van VLABEL in die verhouding dienen verhoogd te worden.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voor dit punt kan worden verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2023 2804 DOC.0474/1 – punt 3.D).

4. VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering, wordt het ontwerp van decreet ingediend in het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- het goed te keuren ontwerp van decreet en bijhorende memorie van toelichting
- het advies van de SERV van 22 mei 2023
- het advies van de VTC van 16 mei 2023
- het standaardadvies van de GBA van 24 maart 2023 waarnaar op de zitting van 9 juni 2023 werd verwezen en de ontvangstmil hiervan d.d. 12 juni 2023
- het advies van de Raad van State van 22 december 2023